Dosarul nr. 2-2191/2023(2-23180001-28-2-15122023)

HOTĂRÂRE

în numele Legii

24 aprilie 2024 mun. Edineţ

Judecătoria Edineţ, sediul central

Instanţa compusă din:

Judecător Bîrsan Ghenadie

Grefier Bogomolnaia Tatiana

cu participarea avocatului Mititiuc Victoria

studiind în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A. către Leonteac Adriana privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată, instanţa de judecată a, -

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces:

La data de 15.12.2023, Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A., a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonteac Adriana privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 29.12.2022, între Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. şi Leonteac Vitalie a fost încheiat Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă).

Ca urmare, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A a eliberat asiguratului Leonteac Vitalie o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria şi nr. *****-*****, pentru utilizarea autovehiculului de model ********** cu n/î *****, ce se extinde asupra unui număr nelimitat de persoane.

Indică că, la 31.12.2022, în r-nul. *****, a avut loc accidentul rutier, care se confirmă prin Decizie asupra cauzei contravenționale cu Seria şi Nr. *****din 20.03.2023, vinovat de producerea accidentului rutier fiind recunoscută Leonteac Adriana, conducător al autovehiculului de model ********** cu n/î *****. În consecință, acțiunile dnei. Leonteac Adriana au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 242 alin. (1) din Codul contravențional.

Menționează că, la data de 10.02.2023, persoana păgubită a depus către Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. o cerere de constatare a pagubei, stabilire şi achitare a despăgubirii de asigurare şi ca urmare, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a deschis Dosarul de daună nr. **********.

Astfel, în rezultatul examinării Dosarul de daună, s-a constatat că evenimentul produs cade sub noțiunea de caz asigurat şi a fost aprobată decizia de a achita

despăgubirea de asigurare în sumă de 85 000 lei, fapt confirmat prin Ordin de plată nr. 3731 din 09.06.2023.

Atrage atenția instanței de judecată că, fiind studiate materialele dosarului de daună nr. ********** şi Adeverința emisă de Agenţia Servicii Publice cu seria şi nr. TC0075754, s-a constatat că Leonteac Adriana, la momentul producerii accidentului rutier nu deținea permis de conducere valabil.

Corespunzător, s-a constat că la caz sunt întrunite condițiile de regres faţă de persoana răspunzătoare de pagube şi în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., a expediat o cererea prealabilă privind restituirea despăgubirii de asigurare în valoare de 85 000 lei.

Mai indică că, cererea prealabilă a fost recepționată de către Leonteac Adriana, fapt confirmat prin avizul de recepție al corespondenței, însă cu regret se stabilește că un răspuns la aceasta nu a parvenit.

Bazându-se pe prevederile: art. 1856 alin. (1); art. 2013 alin. (2); art. 2024 alin. (1) din Codul Civil; art. 29 lit. c) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, conchide reclamantul că, la caz sunt întrunite condițiile prevăzute de Lege pentru angajarea răspunderii civile a pârâtului, or, la momentul producerii accidentului rutier, Leonteac Adriana, răspunzătoare de producerea accidentului rutier conducea autovehiculul cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

Prin Adeverința cu Seria şi Nr. *****emisă de Agenţia Servicii Publice la 27 aprilie 2023, se confirmă faptul că, potrivit datelor de evidenţă ale Registrului de Stat al Conducătorilor de Vehicule din Republica Moldova, dna. Leonteac Adriana, născută la data de *****, IDNP: *****, a fost documentată cu permis de conducere nr. *****din 13.02.2008, care la data de 31.12.2022 deţine statutul „Schimbarea datelor".

Iar potrivit pct. 65 din Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea şi valabilitatea permisului de conducere: *La schimbarea oricăror date înscrise în permisul de conducere eliberat de către subdiviziunea competentă sau la expirarea termenului de valabilitate al acestuia, pentru conducerea vehiculelor, titularul este obligat să obţină un nou permis de conducere*.

Consideră că, norma prevăzută la pct. 65 din Regulamentul menționat supra, este o normă imperativă care impune părții o anumită conduită de la care nu poate deroga, adică obligă subiectul de drept să respecte conduita prescrisă de normă.

Corespunzător, reclamantul face referire la art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, care îi acordă dreptul asigurătorului care a despăgubit persoana păgubită în accidentul rutier de a înainta prezenta acțiune în regres.

Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. îşi întemeiază cererea de chemare în judecată în baza prevederile articolului 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de

autovehicule, articolele 1856, 1998, 2013 şi 2024 din Codul civil al Republicii Moldova şi articolele 39,166,167, 2762 -2764 din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, solicitând:

1. A admite cererea de chemare în judecată;

2. A încasa din contul pârâtului Leonteac Adriana în beneficiul reclamantului Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. prejudiciul material în mărime de 85 000 lei în ordine de regres, taxa de stat în mărime de 2 550 lei şi cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 15 000 lei.

3. A încasa din contul pârâtului cheltuielile de judecată ce vor surveni pe parcursul examinării;

4. A examina cauza în lipsa reprezentantului reclamantului în caz de neprezentare nemotivată la şedinţa de judecată, conform art. 206 alin. (1) Cod de Procedură Civilă.

Prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Edineț, sediul Central, de la pârâta Leonteac Adriana, - a parvenit o referință.

În referință pârâta indică faptul că, la 29.12.2022, soţul acesteia - Leonteac Vitalie, a încheiat cu Î.M. C.I.A. ''TRANSELIT" S.A., un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă delictuală pentru pagube produse de accidente de vehicule în temeiul art.9 alin.(l) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 din 22.12.2006.

Indică că, în baza acestui contract compania de asigurare, a eliberat lui Leonteac Vitalie polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria ***** - *****, pentru stilizarea automobilului de model ''**********„ cu numerele de înmatriculare*****, care se extinde asupra unui număr nelimitat de persoane. Fapt confirmat atât de reclamant în cuprinsul cererii de chemare în judecată, cât și din înscrisurile anexate la materialele cauzei.

La 31.12.2022, la orele 7:35 pe traseul R-12. km 6 din direcția satului *****spre oraşul Donduşeni, aceasta conducând automobilul de model ''**********„ cu numerele de înmatriculare*****, nu s-a isprăvit cu conducerea acestuia şi a derapat de pe traseu tamponându-se într-un alt automobil de model ''*****" cu numerele de înmatriculare *****, și în rezultat provocând accident rutier.

Menționează că, potrivit decizie asupra cauzei contravenționale din 20.03.2023, s-a constatat că aceasta (Leonteac Adriana), a fost vinovată de producerea accidentului rutier, astfel fiind sancționată cu amendă în mărime de 9 u.c. (450) lei şi 5 puncte de penalizare. Din cele expuse supra și în baza poliţei de asigurare de răspundere civilă, persoana păgubită s-a adresat la Î.M. C.I.A. ''TRANSELIT" S.A. cu cererea de constatare a pagubei şi achitarea despăgubirii.

Comunică pârâta că, la 07.07.2023 a primit din partea Î.M. C.I.A. ''TRANSELIT" S.A., o cerere prealabilă prin care i s-a solicitat în ordine de regres suma de 85 000 lei valoarea prejudiciului material fiind invocate art. 2024 alin.(l) Cod

Civil şi art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 -XVI din 22.12.2006.

Atrage atenția instanței de judecată că, reclamantul atât în cererea prealabilă cât şi în cererea de chemare în judecată și-a întemeiat dreptul la înaintarea acțiunii în mod de regres în baza art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 -XVI din 22.12.2006 - considerând că aceasta la momentul producerii accidentului rutier nu deținea permis de conducere valabil.

Asupra acestui aspect, pârâta invocă că, pentru clarificarea situația s-a adresat la I.P. ''Agenţia Servicii Publice" referitor la faptul înregistrării sale în Registrul de Stat al Conducătorilor de Vehicole din Republivca Moldova.

Ca răspuns indică că, la 24.01.2024 sub nr. 33DL a primit adeverința prin care s-a confirmat faptul că potrivit datelor de evidență ale Registrului de Stat al Conducătorilor de Vehicule din Republica Moldova aceasta a fost documentată cu permis de conducere nr. 235700973 din 28.09.2023, cu dreptul de a conduce vehicule din sub/categoria *****, care deține ''Valabil", în urma preschimbării acestuia din permisul de conducere moldovenesc cu nr. *****din 13.02.2008 care din data de 13.10.2023 deține statut *''nevalabil, restituit titularului*", fiind menționat faptul că permisul de conducere nr. *****la data de 31.12.2022, deținea statut ''*Schimbarea datelor*" (dar nu nevalabil), urmăririi schimbării datelor personale.

De-asemenea, menționează că potrivit adeverinței indicate, s-a comunicat faptul că în corespundere cu modificările operate prin Legea nr. 237/2021 pentru modificarea unor acte normative, art. 19 al Legii privind siguranța traficului rutier, nr. 131 din 07.06.2007 are următorul cuprins: *(1) Dreptul de a conduce vehicule reprezintă un drept special de a conduce vehicule din anumite categorii şi/sau subcategorii, obținut în conformitate cu legislația Republicii Moldova şi înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule. Dreptul de a conduce vehicule se confirmă prin deținerea permisului de conducere, în care este indicată categoria sau subcategoria de vehicul pentru care se deține dreptul de a conduce, sau prin înregistrarea acestui drept în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său. (2) Persoanele care dețin dreptul de a conduce vehicule înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule pot conduce vehicule din categoria/subcategoria corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă acestea dețin sau nu permis de conducere de categoria/subcategoria respectivă, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.*

Prevederile prezentului alineat nu se răsfrâng asupra conducătorilor de vehicule care conduc vehicule în trafic internațional.

Ca urmare faptului, că Registrul de stat al conducătorilor de vehicule este integrat cu Registrul de stat al populației, odată cu modificarea datelor personale ale

titularului permisului de conducere şi conformarea respectivă a actului de identitate pe numele său, datele personale ale titularului dreptului de a conduce vehicule se actualizează inclusiv şi în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, indiferent dacă persoana în cauză deține sau nu permis de conducere. Astfel, dacă persoana îşi schimbă numele de familie, în cazul dacă dreptul de a conduce vehicule deținut este înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, ea poate conduce vehicule din categoria / subcategoria corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă acesta deține sau nu permis de conducere de categoria)subcategoria respectivă.

În contextul celor expuse, consideră pârâta că, poziția reclamantului precum că ea la momentul producerii accidentului rutier din 31.12.2022, nu deținea permis de conducere valabil, este una greșită, din motivul că permisul de conducere nr. *****din 13.02.2008 are statut *''nevalabil, restituit titularului*" abia din data de 13.10.2023.

Astfel, consideră pârâta drept eronată invocarea art. 29 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 -XVI din 22.12.2006, de către reclamant la înaintarea acestei acțiuni civile, din motivul că aceasta la momentul producerii accidentului deținea permis de conducere.

De asemenea şi pretenția referitor la restituirea cheltuielilor de judecată compuse din taxă de stat în mărime de 2550 lei şi asistență juridică în mărime de 15000 lei o consideră neîntemeiată şi solicită respingerea lor.

În baza celor expuse, și conducându-se de prevederile art. 186 Cod Procedură Civilă, solicită pârâta: *respingerea acțiunii ca neîntemeiate şi încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 10 000 lei* (f. d. 52-54).

Aprecierea instanței:

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Î.M. C.I.A. "Transelit" S.A., avocat – Costin Sergiu, fiind citat legal cu aviz de recepție (f. d. 46), nu s-a prezentat, însă prin cererea inițială a solicitat examinarea cauzei civile, în lipsă.

În ședința de judecată, pârâta și reprezentantul pârâtei Victoria Mititiuc, solicită respingerea cererii, susțin referință depusă, și admiterea cheltuielilor de judecată.

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața - instanța de judecată consideră acțiunea civilă depusă de Î.M. C.I.A. "Transelit" S.A., ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime".*

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.*

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă*, La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

În acord cu prevederile art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.*

În corespundere cu prevederile art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

În conformitate cu art.121 Codul de procedură civilă RM, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*.

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*, iar potrivit prevederilor al. 3 al aceluiași articol, *fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.*

Cercetând materialele cauzei, instanța de judecată constată că la data de 15.12.2023, Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A., a înaintat o cerere de chemare în judecată către Leonteac Adriana privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

Potrivit materialelor dosarului, în ședința de judecată a fost stabilit că, la data de 29.12.2022, între Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. şi Leonteac Vitalie (soț) a fost încheiat Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, fiind eliberat asiguratului o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria şi nr. *****-***** (f. d. 9), pentru utilizarea autovehiculului de model ********** cu n/î *****, valabil pentru orice persoană aflată la volanul autoturismului în cauză.

În continuare constată instanța că, la data de 31.12.2022, în r-nul. *****, a avut loc accidentul rutier, care se confirmă prin Decizie asupra cauzei contravenționale cu Seria şi Nr. *****din 20.03.2023, vinovat de producerea accidentului rutier fiind recunoscută Leonteac Adriana, conducător al autovehiculului de model ********** cu n/î *****, acțiunile acesteia fiind calificate de către agentul constatator în baza art. 242 alin. (1) din Codul contravențional, fapt confirmat prin Decizia asupra cauzei contravenționale prezentă în copie la materialele dosarului respectiv (f. d. 10).

De asemenea, în cadrul ședinței judiciare s-a stabilit că în urma accidentului rutier, la data de 07.04.2023, persoana păgubită a depus către Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. o cerere de constatare a pagubei, stabilire şi achitare a despăgubirii de asigurare (f. d. 14), iar în rezultat, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a deschis Dosarul de daună nr. **********.

Așadar, instanța va nota că, în rezultatul examinării Dosarul de daună, și în baza: procesului-verbal de constatare a pagubelor din 31.12.2022 (f. d. 15-16); devizului de cheltuieli (f. d. 17); actului nr. 4/888 din 16.05.2023, de evaluare a cheltuielilor de reparație a autovehiculului, întocmit de către firma Î.I. „ELENA-M-MUDUC", potrivit căruia au fost stabilite cheltuielile legate de: manopera; părților componente, pieselor precum și prețul materialelor (f. d. 18-22); actul nr. 4/888 din 16.05.2023, întocmit de firma menționată mai sus, de evaluare a valorii rămase a autovehiculului avariat și a cuantumului de despăgubire (f. d. 23-26), s-a constatat că evenimentul produs cade sub noțiunea de caz asigurat, fiind întocmit la 31.05.2023: - Acord de stabilire și achitare a despăgubirii de asigurare (f. d. 28); - a fost eliberat ordinul de despăgubire (f. d. 27), și a fost aprobată decizia de a achita despăgubirea de asigurare în sumă de 85 000 lei (f. d. 13), fapt confirmat prin Ordin de plată nr. 3731 din 09.06.2023 (f. d. 29).

În continuare instanța reține că, reclamantul Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., prin cererea prealabilă nr. 1291 CH/23, din 30.06.2023 (f. d. 30), a solicitat pârâtului recuperarea achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare plătite în valoare de 85 000,00 lei, în termen de 15 zile de la recepționarea cererii, ultima primind cererea în cauză, taci a refuzat la plata despăgubirilor (f. d. 31).

Instanța de judecată consideră, ca fiind operante la caz prevederile legale enunțate mai jos în vigoare la data raportului juridic între părți:

Conform art. 3 din Legea nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării*.

Potrivit normei de la art. 7 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege, *în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii: atît în timpul deplasării, cît şi în timpul staţionării autovehiculului*.

În baza art. 19 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *după ce a luat cunoştinţă de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; b) să solicite organelor şi instituţiilor competente (poliţia, unităţile de pompieri, procuratura sau instituţiile medicale) informaţii despre accident şi consecinţele lui, stipulate la art.21 alin.(3) lit.a); c) să examineze bunurile avariate şi să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii informaţiei despre producerea accidentului de autovehicul, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data*

depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. Asigurătorul este obligat să soluţioneze cererea şi să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat.

Totodată, potrivit dispoziției de la art. 20 alin. (1) din aceeași Lege, *drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită faţă de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege*.

În conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului şi/sau a utilizatorului de autovehicul şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toți participanții la întocmirea lui*.

În temeiul prevederilor de la art. 22 alin. (1), (5), (7), (11)-(13) din aceeași Lege, *despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal şi asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă şi irevocabilă.*

Acordul dintre persoana păgubită şi asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv şi stinge toate pretenţiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepţia situaţiei în care, ulterior plăţii despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiaşi accident.

În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabileşte în conformitate cu legislaţia în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ţinîndu-se cont de pretenţiile formulate de persoana păgubită, fără a se depăşi diferenţa dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului şi valoarea rămasă şi limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

Dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract. În cazul cînd persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluţiile tehnologice adoptate, evaluarea şi stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin. (12^1).

Întru respectarea prevederilor alin. (12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul şi acelaşi accident.

Conform dispoziției de la art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăşi nici una din următoarele valori: a) valoarea*

pagubei real suportate; b) diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.

Potrivit art. 29, alin. (1), lit. c), din Legea prenotată, *asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd: […] persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere*.

Prin urmare, instanța de judecată, ținând cont de cele menționate, conchide oportunitatea punerii în sarcina pârâtei Leonteac Adriana a obligației de compensare în beneficiul reclamantului Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 85 000,00 lei.

La caz instanța consideră că, reclamantul a prezentat suficiente probe întru dovedirea pretențiilor față de pârât, și anume: procesul-verbal de constatare a pagubelor din 31.12.2022, în care au fost indicate toate deteriorările autovehiculului persoanei păgubite (f. d. 15-16); devizului de cheltuieli, astfel având la bază actului de evaluare a pagubei întocmit de către Î.I. „ELENA-M-MUDUC", s-a stabilit că suma despăgubirii constituie 79 285,00 lei (f. d. 17); actul nr. 4/888 din 16.05.2023, de evaluare a cheltuielilor de reparație a autovehiculului, întocmit de către firma Î.I. „ELENA-M-MUDUC", potrivit căruia au fost stabilite cheltuielile legate de: manopera; părților componente, pieselor precum și prețul materialelor (f. d. 18-22); actul nr. 4/888 din 16.05.2023, întocmit de firma menționată mai sus, de evaluare a valorii rămase a autovehiculului avariat și a cuantumului de despăgubire în mărime de 79 285,00 (f. d. 23-26); acord de stabilire și achitare a despăgubirii de asigurare semnat de părți (f. d. 28); ordinul de despăgubire, potrivit căruia s-a stabilit persoanei păgubite despăgubirea de asigurare în mărime de 85 000 lei (f. d. 27); decizia de a achita despăgubirea de asigurare în sumă de 85 000 lei (f. d. 13), ordinul de plată nr. 3731 din 09.06.2023, potrivi căruia persoanei păgubite „JITARI.P.-TRANS" S.R.L., i-a fost transferată suma de 85 000 lei (f. d. 29).

Totodată, instanța va nota referitor la suma de 85000 lei, că aceasta a fost stabilită în mod cert de către asigurator, luând în considerare dispozițiile legale referitoare la: costul reparației în mărime de 82 113,00 lei (f. d. 21); diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului – 98 839,00 lei (valoarea automobilului f. d. 26), şi valoarea rămasă – 19 554,00 lei; și cuantumul de despăgubire în mărime de 79 285,00.

Instanța de judecată nu va accepta argumentele părții pârâte, remarcând faptul că potrivit adeverinței eliberate de ASP, seria ***** din 24.04.2024, aceasta deținea la momentul producerii accidentului permis de conducere cu mențiunile „*schimbarea datelor*" – la situația 31.12.2022, considerând că acțiunea înaintată de Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., fiind neîntemeiată.

La caz instanța de judecată va nota că potrivit pct. 65 din Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea şi valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 181 din

23-03-2022, este menționat: *La schimbarea oricăror date înscrise în permisul de conducere eliberat de către subdiviziunea competentă sau la expirarea termenului de valabilitate al acestuia, pentru conducerea vehiculelor, titularul este obligat să obțină un nou permis de conducere*.

Deci, norma prevăzută la pct. 65 din Regulamentul menționat supra, este o normă imperativă care impune părții o anumită conduită de la care nu poate deroga, adică obligă subiectul de drept să respecte conduita prescrisă de normă.

În acest mod se atestă că Leonteac Adriana, la momentul producerii accidentului rutier, conducea autovehiculul cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, or, legea prevede obligația titularului de a solicita eliberarea unui nou permis de conducere în cazul schimbării oricăror date înscrise în permisul de conducere.

Așadar, instanța observă că, în referință pârâta își susține poziția citând prevederile art. 19 din Legea RM nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier, indicat în adeverința prenotată.

În continuare potrivit Legii RM nr. 131/2007 art. 19, alin. *(1) Dreptul de a conduce vehicule reprezintă un drept special de a conduce vehicule din anumite categorii și/sau subcategorii, obținut în conformitate cu legislația Republicii Moldova și înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule. Dreptul de a conduce vehicule se confirmă prin deținerea permisului de conducere, în care este indicată categoria sau subcategoria de vehicul pentru care se deține dreptul de a conduce, sau prin înregistrarea acestui drept în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.*

(2) Persoanele care dețin dreptul de a conduce vehicule înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule pot conduce vehicule din categoria/subcategoria corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă acestea dețin sau nu permis de conducere de categoria/subcategoria respectivă, cu condiția că persoana care conduce vehiculul dispune de permis de conducere digital generat prin intermediul aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice sau deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.

Deci, interpretând norma prenotată, legiuitorul a avut în vedere prin faptul că, conducătorul de autovehicul care deține permis de conducere valabil, nu are obligația de al purta cu sine, acesta la somațiile agenților, putând fi identificat în baza altui act de identitate. Din aceste considerente nu poate fi reținute argumentele pârâtei asupra faptului că acțiunea reclamantului, nu este întemeiată, or aceasta nu a prezentat instanței careva probe – extrase din Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, iar faptul că la momentul producerii accidentului permisul de conducere în speță avea statutul „*schimbarea datelor*”, nu exonerează persoana vinovată de la repararea prejudiciului celelalte părți, ultima neavând permis de conducere valabil asupra sa, acesta urmând ca ulterior să fie preschimbat.

În consecință afirmațiile pârâtei, instanța le consideră ca fiind declarative, neprobate și neconforme normelor indicate mai sus.

Cu referire la încasarea din contul pârâta, Leonteac Adriana, a sumei de 2 550,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, instanța reține următoarele.

Potrivit art. 82 CPC al RM la momentul depunerii cererii de chemare în judecată (28.11.2023), stipula: *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii*.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (l) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, Iar pîrîtului — proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului*.

Instanța reține că, la materialele cauzei, a fost anexat ordinul de plată nr. 8744 din 11 decembrie 2023, potrivit căruia Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A., a achitat taxa de stat pentru cererea de chemare în judecată împotriva lui Leonteac Adriana, în mărime de 2 550,00 lei (f. d. 36).

Astfel, cu referire la acest capăt de cerere, consideră instanța de judecată ca fiind întemeiată, fapt pentru care va admite încasarea sumei de 2 550,00 lei, din contul pârâtei.

În ordinea acestor idei, instanța mai constată că, reclamantul solicită și încasarea cheltuielilor legate de asistența juridică în legătură cu examinarea prezentei cauzei civile, în baza ordinului de plată nr. 8456 din 01 decembrie 2023, pe suma de 15 000,00 lei (f. d. 7), fapt confirmat și în baza facturii fiscale seria nr. *****din 04 decembrie 2023 (f. d. 8).

În acest sens instanța va admite parțial capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor pentru servicii juridice, or reclamantul n-a prezentat instanței de judecată: a) o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul); b) contractele de asistenţă juridică întocmite în formă scrisă şi înregistrate în modul stabilit; c) rapoartele privind numărul de ore lucrate. Rapoartele vor conține o descriere a acțiunilor de asistenţă juridică întreprinse de avocat, precum evidența timpului de lucru aferent, pe suma totală de – 15 000,00 lei. În baza celor menționate mai sus, instanța va admite parțial cheltuielile juridice și a încasa din contul cet. Leonteac Adriana suma de 8 000,00 lei.

În baza celor menționate mai sus, instanța consideră just de a admite parțial cererea depusă de Î.M. C.I.A. "Transelit" S.A. și a încasa de la Leonteac Adriana, IDNP *****, loc. s. *****r. Dondușeni în beneficiul la Î.M. C.I.A. "Transelit" S.A., sediul or. Edineț str. Independenței 99, mun. Chișinău str. 31 August 1989, nr. 31, IDNO: 1002604000443 prejudiciul material în suma de 85000 (Optzeci și cinci mii) lei, cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în suma de 2550 (Două mii cinci sute

cincizeci) lei și cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în suma de 8000(Opt mii) lei.

În rest, a respinge ca neîntemeiată cererea depusă de Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A. către Leonteac Adriana.

În baza celor expuse şi conducându-se de art.art. 236, 238 și 241 CPC RM, instanţa de judecată a, -

HOTĂRÂT:

A admite parțial cererea depusă de Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A. către Leonteac Adriana privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

A încasa de la Leonteac Adriana, IDNP *****, loc. s. *****r. Dondușeni în beneficiul la Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A., sediul or. Edineț str. Independenței 99, mun. Chișinău str. 31 August 1989, nr. 31, IDNO: 1002604000443 prejudiciul material în suma de 85000 (Optzeci și cinci mii) lei, cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în suma de 2550 (Două mii cinci sute cincizeci) lei și cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în suma de 8000(Opt mii) lei.

În rest, a respinge ca neîntemeiată cererea depusă de Î.M. C.I.A. ”Transelit” S.A. către Leonteac Adriana.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile.

Judecător Bîrsan Ghenadie